

Nr.03/EV-25 din 07.03.2025

Către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru

Ref: proiectul modificării Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare (scrisoarea AGCC nr. 36/01-07/218 din 25.02.2025)

AO "Societatea Națională a Evaluatorilor Profesioniști din Republica Moldova" (în continuare – SNEP RM) a examinat modificările propuse de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru la Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare și vă prezintă opinia asupra documentului propus spre consultare.

Obiecții de ordin general:

1. Aprobarea Legii cu privire la activitatea de evaluare nr.989/2002 a marcat instituirea în Republica Moldova a profesiei de evaluator, drept repere fiind luate practicile internaționale de reglementare a profesiilor liberale, care sunt definite prin cunoștințe specializate, responsabilitate etică, autonomie și furnizare de servicii direct către beneficiari. Examinând proiectul de modificare a Legii nr.989/2002, constatăm că se propun un șir de modificări care instituie un control adițional celui deja prevăzut în lege din partea autorităților publice într-o activitate de antreprenariat, prin introducerea unui "certificat de competență profesională" suplimentar certificatului de evaluat deja prevăzut de lege, prin introducerea procedurii de verificare a tuturor rapoartelor de evaluare a evaluatorilor de către o autoritate a administrației publice centrale și prin introducerea funcției de coordonare de către autoritatea administrației publice a activităților de evaluare care sunt desfășurate de către unități juridice de drept privat.
2. La fel, atribuirea unei autorități publice coordonarea dezvoltării și menținerii sistemelor informaționale de evaluare și reevaluare, fără a fi menționat că se referă la cele finanțate din bugetul național sau create pentru necesitățile statului, induce concluzia că autoritatea publică va coordona procesul de creare a sistemelor informaționale elaborate de companiile private în scopul asigurării activității sale.
3. Examinând proiectul modificărilor propuse, considerăm că lipsește o viziune holistică asupra infrastructura activității de evaluare, la competența autorităților publice fiind prevăzută emiterea a unui șir de acte, pe lângă standardele de evaluare care sunt un atribut necesar reglementării activității de evaluare, necesitatea cărora și ierarhia acestor fiind confuză. De exemplu, pe când necesitatea de elaborare a programelor de stat în domeniul evaluării și reevaluării în scopuri impozitării – o

atribuție indiscutabilă a statului, rămâne a fi necesară, este neclară intenția de a elabora programe de stat, politici publice, inclusiv ”proiecte de acte normative ... , inclusiv cele necesare pentru asigurarea executării actelor normative” pentru activitatea de evaluare la general, aceasta deja fiind reglementată de lege și de sistemul de standarde profesionale.

4. Constatăm, la fel, că proiectul de lege propus prevede atribuirea autorității administrative centrale în domeniul evaluării, adică a AGCC, a funcției de elaborare a Codului de etică a evaluatorului. Ținem să menționăm că cerințele principale față de activitatea evaluatorului, precum și drepturile și obligațiunile acestuia deja sunt prevăzute în Capitolul II și Capitolul IV al Legii nr.989/2002. Iar art.19 al Legii prevede că codurile deontologice sunt elaborate de asociațiile profesionale – organizațiile necomerciale ale evaluatorilor. Existența a două coduri de etică care urmează a fi respectate de evaluatori nu a fost justificată în proiectul de lege și o considerăm redundantă.

Totodată, ținem să menționăm că în discuțiile anterioare ale reprezentanților Asociației și conducerea AGCC a fost menționat că, în ceea ce privește necesitatea prezentării tuturor rapoartelor de evaluare în adresa AGCC, această cerință va fi modificată, limitându-se doar la rapoartele de evaluare care au ca obiect proprietatea publică. Constatăm că, la moment, această propunere nu a fost luată în considerare, astfel, solicităm AGCC să revină asupra ei.

Obiecțiile și propunerile concrete pe marginea proiectului modificărilor operate la Legea nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare sunt incluse în tabelul anexă la prezenta scrisoare.

Rolul statului în reglementarea activității de evaluare este incontestabil în aspectul ce ține de elaborarea și aprobarea cadrului legislativ, stabilirea standardelor de calitate și transparență pentru protejarea interesului public, precum și acordarea sprijinului în dezvoltarea programelor educaționale. Colaborarea dintre stat și asociațiile profesionale este esențială pentru asigurarea echilibrului benefic între controlul extern și autoreglarea profesiei, care asigură dezvoltarea sustenabilă a domeniului. Astfel, rămânem în speranța că AGCC va lua în considerare opinia SNEP RM, ceea ce va contribui semnificativ la îmbunătățirea proiectului propus spre examinare.

Totodată, propunem organizarea discuțiilor publice pe marginea proiectului de lege, în cadrul cărora autorul modificărilor va putea aduce mai multă claritate privind normele propuse, iar în comun am putea găsi cele mai potrivite soluții întru respectarea echilibrului între funcțiile autorităților administrative și prestatorii serviciilor de evaluare.

Cu respect,

Veaceslav REVEȚCHI

**Administrator AO ”Societatea Națională a
Evaluatorilor Profesioniști din Republica Moldova**

Anexă: 11 file.